

Կ-248²-31.01.2018,19.03.2018-ՏՏԳԲ-011/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**ՎԱՐՉԱՎԱՆ ԻՐԱՎԱՆԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆԱԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 43.1-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 43.1. Աղբահանության և սանիտարական մաքրման կանոնները խախտելը, չսահմանված վայրերում սպառման թափոններ թափելը

1. Աղբահանության աշխատանքները ժամանակին չկազմակերպելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրապատիկի չափով.

2. սույն հոդվածով նախատեսված խախտումը վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով.

3. Չսահմանված ու չնախատեսված տեղերում և վայրերում՝ աղբամուղերից, աղբահավաք խցերից, աղբարկղերից, աղբամաններից կամ աղբահավաք մեքենաներից, ինչպես նաև սահմանված կարգով կազմակերպված կամ նախատեսված փոխաբեռնման կայաններից կամ աղբավայրերից դուրս՝

1) մինչև մեկ խորանարդ մետր ծավալով սպառման աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ ութսունապատիկից հարյուրապատիկի չափով.

2) մեկ խորանարդ մետրից ավելի ծավալով սպառման աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից ութսունապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուրիհիսնապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով.

3) սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված արարքը կատարելը բնակելի, հասարակական կամ այլ նշանակության շենքերից կամ այլ շինություններից՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից հիսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից հարյուրիհիսնապատիկի չափով.

4) խոշոր եզրաչափի աղբ (երկու և ավելի քառակուսի մետր զբաղեցնող խոշոր կենցաղային և ոչ կենցաղային սարքավորումներ, այդ թվում՝ տրանսպորտային միջոցի հենասարք, թափք, մետաղական ջարդոն, էլեկտրատեխնիկական սարքավորումներ կամ այլ նմանատիպ իրեր) թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից հարյուրիհիսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երեքհարյուրապատիկի չափով.

5) մարտկոցներ, էլեկտրական կուտակիչներ, էլեկտրալամպեր, էլեկտրոնային ապրանքներ, գրաֆիտային էլեկտրոդներ թափելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով.

6) մինչև 5 հատ անվադող թափելը (բացառությամբ հեծանվի դողը), առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով.

7) 5-ից ավելի անվադող թափելը (բացառությամբ հեծանվի դողը)՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով.

8) մինչև մեկ խորանարդ մետր ծավալով շինարարական աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի վաթսուհապատիկից ութսունապատիկի չափով.

9) մեկից ավելի խորանարդ մետր ծավալով շինարարական աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից ութսունապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկուհարյուրապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով.

10) կենսաբանական թափոններ (կենդանական ծագման պարենային և ոչ պարենային հումքի վերամշակման արդյունքում ստացված թափոններ, ինչպես նաև անասնապահական, թռչնաբուծական և ձկնաբուծական ձեռնարկությունների գործունեության արդյունքում առաջացած թափոններ) թափելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված վարչական իրավախախտումները ջրային համակարգերում, այդ թվում ոռոգման ջրանցքներում, ինչպես նաև սանիտարական պահպանման գոտիներում կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի կրկնապատիկի չափով:

5. Առանց թույլտվության շինարարական կամ խոշոր եզրաչափի աղբի հավաքումը և փոխադրումն առաջացնում է տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով:

6. Շինարարական աղբը համայնքի ղեկավարի սահմանած երթուղով չտեղափոխելը կամ սահմանված կարգով հատկացված վայրում այն չտեղադրելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից հիսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսնապատիկից ութսունապատիկի չափով:

7. Տրանսպորտային միջոցից աղբ նետելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանհինգապատիկի չափով:

8. Հիսուն տոննա և ավելի սպառման թափոնների ժամանակավոր պահեստարանի կազմակերպումն ու շահագործումն առանց համապատասխան թույլտվության առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից չորսհարյուրապատիկի չափով:

9. Աղբավայրերի և թափոնների փոխաբեռնման կայանների կազմակերպումն ու շահագործումն առանց համապատասխան թույլտվության առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

10. Սույն հոդվածի 3-ից 8-րդ մասերով սահմանված իրավախախտումները վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի կրկնապատիկի չափով:

11. Սույն հոդվածի 3-ից 8-րդ մասերով նախատեսված վարչական իրավախախտումները բնության հատուկ պահպանվող և/կամ մշակութային և բնության ժառանգության տարածքներում կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի կրկնապատիկի չափով:

12. Եթե սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված դեպքերում վարչական իրավախախտում կատարած անձը լիազորված մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում վերացնում է վարչական իրավախախտման հատկանիշները, ապա նա ազատվում է նշանակված վարչական տույժը կատարելու պարտականությունից, եթե այդ մասին նույն ժամանակահատվածում լիազորված մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայացնում է համապատասխան ապացույց (լուսանկար, տեսաերիզ համատեղ այցելություն համապատասխան վայր): Այդ մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն, որի պատճենը տրվում է վարչական իրավախախտումը կատարած անձին:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 81.2-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել «և շինարարական աղբի» և «կամ համայնքի ղեկավարի սահմանած երթուղով շինարարական աղբը չտեղափոխելը» բառակապակցությունները:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 116-րդ հոդվածից հանել 3-րդ մասը:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 124-րդ հոդվածի 15-րդ մասից հանել « ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցի վարորդի կողմից տրանսպորտային միջոցից իրեր և առարկաներ նետելը» բառերը:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 219.1-րդ հոդվածի՝

1. 1-ին մասում «43.1-րդ հոդվածի» բառերից հետո «1-ին, 2-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «1-ին, 9-րդ մասերով» բառերով:

2. 2-րդ մասում «43.1-րդ հոդվածի 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «43.1-րդ հոդվածի 2-ից 8-րդ և 10-ից 12-րդ մասերով» բառերով:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 224-րդ հոդվածի՝

1. 1-ին մասում «սույն օրենսգրքի» բառերից հետո լրացնել «43.1-րդ հոդվածի 7-րդ մասով,» բառերը:

2. 2-րդ մասի 2-րդ և 3-րդ կետերում «սույն օրենսգրքի» բառերից հետո լրացնել «43.1-րդ հոդվածի 7-րդ մասով,» բառերը:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 239-րդ հոդվածի 1-ին մասում «սույն օրենսգրքի» բառերից հետո լրացնել «43.1-րդ հոդվածի 4-րդ մասով,» բառերը:

Հոդված 8. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

ՎԱՐՉԱՎԱՆ ԻՐԱՎԱՆՍՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 43.1-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 43.1. Աղբահանության և սանիտարական մաքրման կանոնները խախտելը, չսահմանված վայրերում սպառման թափոններ թափելը

1. Աղբահանության աշխատանքները ժամանակին չկազմակերպելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրապատիկի չափով.

~~4)2.~~ սույն հոդվածով նախատեսված խախտումը վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով.

23. Չսահմանված ու չնախատեսված տեղերում և վայրերում՝ աղբամուղերից, աղբահավաք խցերից, աղբարկղերից, աղբամաններից կամ աղբահավաք մեքենաներից, ինչպես նաև սահմանված կարգով կազմակերպված կամ նախատեսված փոխաբեռնման կայաններից ~~Թվայն~~ աղբավայրերից դուրս՝

1) մինչև մեկ խորանարդ մետր ծավալով սպառման աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ ութսունապատիկից հարյուրապատիկի չափով.

2) մեկ խորանարդ մետրից ավելի ծավալով սպառման աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից ութսունապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուրհիսնապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով.

3) սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված արարքը կատարելը բնակելի, հասարակական կամ այլ նշանակության շենքերից կամ այլ շինություններից՝ առաջացնում է տուգանք ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից հիսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից հարյուրհիսնապատիկի չափով.

4) խոշոր եզրաչափի աղբ (երկու և ավելի քառակուսի մետր զբաղեցնող խոշոր կենցաղային և ոչ կենցաղային սարքավորումներ, այդ թվում՝ տրանսպորտային միջոցի հենասարք, թափք, մետաղական ջարդոն, էլեկտրատեխնիկական սարքավորումներ կամ այլ նմանատիպ իրեր) թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից հարյուրհիսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկուհարյուրապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով.

5) մարտկոցներ, էլեկտրական կուտակիչներ, էլեկտրալամպեր, էլեկտրոնային ապրանքներ, գրաֆիտային էլեկտրոդներ թափելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով.

6) մինչև 5 հատ անվադող թափելը (բացառությամբ հեծանվի դողը), առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով.

7) 5-ից ավելի անվադող թափելը (բացառությամբ հեծանվի դողը)՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով.

8) մինչև մեկ խորանարդ մետր ծավալով շինարարական աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի վաթսուհարյուրապատիկից ութսունապատիկի չափով.

9) մեկից ավելի խորանարդ մետր ծավալով շինարարական աղբ թափելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից ութսունապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ երկուհարյուրապատիկից երեքհարյուրապատիկի չափով.

10) կենսաբանական –թափոններ (կենդանական ծագման պարենային և ոչ պարենային հումքի վերամշակման արդյունքում ստացված թափոններ, ինչպես նաև անասնապահական, թռչնաբուծական և ձկնաբուծական ձեռնարկությունների գործունեության արդյունքում առաջացած թափոններ) թափելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկից երեսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հարյուրապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված վարչական իրավախախտումները ջրային համակարգերում, այդ թվում ոռոգման ջրանցքներում, ինչպես նաև սանիտարական պահպանման գոտիներում կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի կրկնապատիկի չափով:

5. Առանց թույլտվության շինարարական կամ խոշոր եզրաչափի աղբի հավաքումը և փոխադրումն առաջացնում է տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից երկուհարյուրապատիկի չափով:

46. Շինարարական աղբը համայնքի ղեկավարի սահմանած երթուղով չտեղափոխելը կամ սահմանված կարգով հատկացված վայրում այն չտեղադրելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ ֆիզիկական անձի նկատմամբ՝ նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից հիսնապատիկի չափով, իսկ իրավաբանական անձի նկատմամբ՝ հիսնապատիկից ութսունապատիկի չափով:

57. Տրանսպորտային միջոցից աղբ նետելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի քսանհինգապատիկի չափով:

68. Հիսուն տոննա և ավելի սպառման թափոնների ժամանակավոր պահեստարանի կազմակերպումն ու շահագործումն առանց համապատասխան թույլտվության առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից չորսհարյուրապատիկի չափով:

79. Աղբավայրերի և թափոնների փոխաբեռնման կայանների կազմակերպումն ու շահագործումն առանց համապատասխան թույլտվության առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի չորսհարյուրապատիկի չափով:

810. Սույն հոդվածի **23**-ից **78**-րդ մասերով սահմանված իրավախախտումները վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո մեկ տարվա ընթացքում կրկին կատարելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի կրկնապատիկի չափով:

911. Սույն հոդվածի **23**-ից **68**-րդ մասերով նախատեսված վարչական իրավախախտումները բնության հատուկ պահպանվող և/կամ մշակութային և բնության ժառանգության տարածքներում կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի կրկնապատիկի չափով, ~~իսկ նշված վարչական իրավախախտումը կրկին անգամ կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի քառապատիկի չափով:~~

4012. Եթե սույն հոդվածի **23**-րդ ~~մասի 3-ից 6-րդ, 8-ից 10-րդ եւ 13-ից 15-րդ կետերում~~ նշված դեպքերում վարչական իրավախախտում կատարած անձը լիազորված մարմնի (պաշտոնատար անձի) կողմից վարչական իրավախախտումը հայտնաբերելու պահից **24 ժամվա մեկ աշխատանքային օրվա** ընթացքում վերացնում է վարչական իրավախախտման հատկանիշները, ապա նա ազատվում է նշանակված վարչական տույժը կատարելու պարտականությունից, եթե այդ մասին նույն ժամանակահատվածում լիազորված մարմնին (պաշտոնատար անձին) ներկայացնում է համապատասխան ապացույց: (լուսանկար, տեսաերկից համատեղ այցելություն համապատասխան վայր): Այդ մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն, որի պատճենը տրվում է վարչական իրավախախտումը կատարած անձին:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 81.2-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել «և շինարարական աղբի» և «կամ համայնքի ղեկավարի սահմանած երթուղով շինարարական աղբը չտեղափոխելը» բառակապակցությունները:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 116-րդ հոդվածի 3-րդ մասից հոդվածից հանել «աղբ կամ այլ» բառերը 3-րդ մասը:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 124-րդ հոդվածի 15-րդ մասից հանել « ինչպես նաև տրանսպորտային միջոցի վարորդի կողմից տրանսպորտային միջոցից իրեր և առարկաներ նետելը» բառերը:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 219.1-րդ հոդվածի՝
1. 1-ին մասում «43.1-րդ հոդվածի» բառերից հետո «1-ին, 2-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «1-ին, **79**-րդ մասերով» բառերով:
2. 2-րդ մասում «43.1-րդ հոդվածի 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «43.1-րդ հոդվածի **2-րդ, 3-րդ, 4-րդ, 6-րդ, 8-րդ և 10-ից 12-րդ** մասերով» բառերով:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 224-րդ հոդվածի՝
1. 1-ին մասում «սույն օրենսգրքի» բառերից հետո լրացնել «43.1-րդ հոդվածի **57**-րդ մասով,» բառերը:
2. 2-րդ մասի 2-րդ և 3-րդ կետերում «սույն օրենսգրքի» բառերից հետո լրացնել «43.1-րդ հոդվածի **57**-րդ մասով,» բառերը:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 239-րդ հոդվածի 1-ին մասում «սույն օրենսգրքի» բառերից հետո լրացնել «43.1-րդ հոդվածի 4-րդ մասով,» բառերը:

Հոդված 8. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը ~~հաջորդող օրվանից:~~

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ Ազգային ժողովի 2018 թվականի մարտի 21-ի նիստում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Թափոնների մասին» Հայաստանի
 Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին», «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին»
 Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» և «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ
 Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության
 օրենքների նախագծերի փաթեթի (Կ-248-31.01.2018, 19.03.2018-ՏՏԳԲ) վերաբերյալ ներկայացված առաջարկությունների

Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական գեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկութ յունը ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողո վի որոշումը
ՀՀ կառավարություն	1. «Թափոնների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծ 1) նախագծի վերնագիր	1.Նախագծի վերնագրից հանել «ՓՈՓՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ» բառը՝ համաձայն «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջների 2.Նախագծի 1-ին հոդվածի համարակալումը	Ընդունվել է, նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

	2) նախագծի 1-ին հոդված	համապատասխանեցնել ՀՀ կառավարության 2012 թվականի ապրիլի 5-ի «Իրավական ակտերի նախագծերի մշակման մեթոդական ցուցումներին հավանություն տալու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի հոկտեմբերի 28-ի N 42 արձանագրային որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 13 արձանագրային որոշման 281-րդ կետի պահանջներին	Ընդունվել է, նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	
ՀՀ կառավարություն	2. «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված	Նախագծի 2-րդ հոդվածով ներկայացված օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 5-րդ ենթակետի համաձայն՝ շինություններում, որտեղ իրականացվում է մեկից ավելի առանձնացված տնտեսական գործունեություն, աղբահանության վճարն ամբողջությամբ հաշվարկվում է առավել բարձր դրույքաչափով: «Առավել բարձր դրույքաչափ» ձևակերպումը հստակեցնելու նպատակով առաջարկում ենք «առավել բարձր դրույքաչափով» բառերը փոխարինել «տնտեսական գործունեության համար սահմանված առավել բարձր դրույքաչափով» բառերով	Ընդունվել է, նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	
ՀՀ կառավարություն	3. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի	Նախագծի 1-ին հոդվածով նոր խմբագրությամբ շարադրվող 43.1-րդ հոդվածի. ա) համարակալումը ուղղել ` 1-ին մասի 1-ին կետը սահմանելով մասի տեսքով,	Ընդունվել է, նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

	Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 1) 1-ին հոդված	բ) 2-րդ մասում «ու» շաղկապը փոխարինել «կամ» շաղկապով՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ առաջարկվող ձևակերպմամբ զանցակազմը առկա կլինի փոխաբերման կայաններում ու աղբավայրերում արարքը միաժամանակ կատարելու դեպքում, գ) 1-ին կետում «ֆիզիկական անձի» բառերից հետո լրացնել «նկատմամբ» բառը, դ) 3-րդ կետը «նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկից հիսնապատիկի չափով» բառերից առաջ լրացնել «ֆիզիկական անձի նկատմամբ» բառերով, ե) 9-րդ մասից հանել «իսկ նշված վարչական իրավախախտումը կրկին անգամ կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի քառապատիկի չափով» բառերը, զ) 10-րդ մասում վերանայել կատարված հղումները, քանի որ նույն հոդվածի 2-րդ մասում առկա չեն 13-րդ և 15-րդ մասեր, է) նախագծի 1-ին հոդվածով միասնականացվում են առանձին տեսակի տրանսպորտային միջոցներից (տրանսպորտային միջոց, գնացք) աղբ կամ այլ առարկաներ նետելու զանցակազմերը: Նախագծի 6-րդ հոդվածով հիշյալ իրավախախտման համար վարույթ հարուցելու և	Ընդունվել է, նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

	2) 3-րդ հոդված 3) 5-րդ և 6-րդ հոդվածներ	իրականացնելու իրավասությունը վերապահվում է ոստիկանությանը: Մինչդեռ, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 116-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված իրավախախտումը ոստիկանությանը վերապահված չէ: Առաջարկում ենք խմբագրել հոդվածը՝ վերոհիշյալ անհամապատասխանությունը վերացնելու նպատակով: Նախագծի 1-ին հոդվածով նոր խմբագրությամբ շարադրվող 43.1-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մասով. «Սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված վարչական իրավախախտումները ջրային համակարգերում, այդ թվում ոռոգման ջրանցքներում, ինչպես նաև սանիտարական պահպանման գոտիներում կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ տվյալ արարքի համար սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափերի կրկնապատիկի չափով: Նախագծի 3-րդ հոդվածում գնացքների վազոնների պատուհաններից կամ դռներից աղբ կամ այլ առարկաներ դուրս նետելու զանցակազմից հանել «աղբ կամ այլ» բառերը, քանի որ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 43.1-րդ և 116-րդ հոդվածներով նախատեսված զանցակազմերը	Ընդունվել է, նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	

		կարող են խնդրահարույց լինել պրակտիկ կիրառման տեսանկյունից: Մասնավորապես, գնացքի վազոնի պատուհանից որևէ առարկա նետելու պարագայում վարչական մարմնի վրա ապացուցողական բեռ է դրվելու՝ արդյոք նետվածը պարզապես «առարկա» է, թե «աղբ», որպեսզի ըստ դրա լուծվի իրավախախտում կատարած անձի պատասխանատվության հարցը, հատկապես այն դեպքում, երբ երկու հողվածներով սահմանված արարքների համար նախատեսված տուգանքի չափը էապես տարբերվում է (հինգ հազար և քսանհինգ հազար դրամ): Այս կապակցության, առաջարկում ենք խմբագրել հողվածը: Նախագծի 5-րդ և 6-րդ հողվածների համարակալումը համապատասխանեցնել ՀՀ կառավարության 2012 թվականի ապրիլի 5-ի «Իրավական ակտերի նախագծերի մշակման մեթոդական ցուցումներին հավանություն տալու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի հոկտեմբերի 28-ի N 42 արձանագրային որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 13 արձանագրային որոշման 281-րդ կետի պահանջներին		
ՀՀ Ազգային ժողովի «Ծառուկյան»	4. «Վարչական իրավախախտումների	Նախագծի 1-ին հողվածով նոր խմբագրությամբ շարադրվող 43.1-րդ հողվածի.	ա) Առաջարկությունն իրացվել է:	

խմբակցություն	վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 1-ին հոդված	ա) 10-րդ մասում «24 ժամվա» բառերը փոխարինել «երեք աշխատանքային օրվա» բառերով բ) հոդվածում հստակեցնել «համապատասխան ապացույց» արտահայտությունը	Նախագծում (նոր խմբագրությամբ 12-րդ մասում) «24 ժամվա» բառերը փոխարինվել են «մեկ աշխատանքային օրվա» բառերով: բ) Նախագծում «համապատասխան ապացույց» բառերից հետո լրացվել են (լուսանկար, տեսաերիզ համատեղ այցելություն համապատասխան վայր) բառերը:	
	5. «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 14-րդ հոդված	Նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ. «1. Բնակելի նպատակային նշանակության շենքերում և շինություններում կոշտ կենցաղային թափոնների համար աղբահանության վճարը սահմանվում է համայնքում անձնագրային հաշվառման կանոններով ըստ հասցեի հաշվառում ունեցող և բնակվող յուրաքանչյուր բնակչի համար՝ ամսական հիսունից մինչև չորս հարյուր ՀՀ դրամ:»:	Չի ընդունվել: Նախագծով առաջարկվում է աղբահանության վարձավճարների գանձման համար որպես այլընտրանք հնարավորություն տալ կիրառելու նաև ըստ բնակելի շինության կամ բնակարանի ընդհանուր մակերեսի, քանի որ հնարավոր են դեպքեր,	

			երբ ավելի նպատակահարմար է կիրառել բնակ.մակերեսով հաշվարկները: Դրա հետ մեկտեղ, օրենքով առաջարկվում են տարբերակներ, որոնց կիրառումը ենթադրվում է երկկողմանի համաձայնության վրա:	
	6. «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ պարբերությունից հանել «գոյացման կանխարգելման, դրանց» բառերը	Օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ պարբերությունից հանել «գոյացման կանխարգելման, դրանց» բառերը	Չի ընդունվել: Հաշվի առնելով, որ օրենքի 4-րդ հոդվածով ամրագրվում են սահմանումները, ապա «թափոնների գործածություն» սահմանման մեջ ներառված են այն բոլոր գործողությունները, որոնք ուղղված են ընդհանրապես թափոնների հետ գործածությանը, այդ թվում թափոնների գոյացման կանխարգելմանը, դրանց հավաքմանը, փոխադրմանը և այլն:	

